

Rekordna udeležba

NA LETOŠNJIH IZPITIH ZRVS

Predsednik občinskega odbora ZRVS Vinko Hrabar nam je dejal: »Mi smo z letošnjo udeležbo naših rezervnih starešin izredno zadovoljni, saj je bila na vajah že pri prvem vpoklicu 82 %, kar se ni zgodilo že več let nazaj. Tukaj niso všteti številni naši starešine, ki so bili vpoklicani na orožne vaje v JLA, in jim teh izpitov ni bilo potrebno pri nas delati. Tudi same naše vaje so potekale letos hitreje zaradi ocenjevanja teoretskega dela v osnovnih organizacijah na seminarjih. Uspeh strokovnega dela je bil v povprečju med 3 in 4. Letos smo se prepričali, da moramo naslednje leto izboljšati naš sistem obveznega pouka, ker je sedanja oblika že zastarela. Vsekakor je pomembno to, da imamo pri občinskem odboru ZRVS skupino predavateljev, ki so svojo nalogo opravili zelo dobro. Znali so zainteresirati rezervne starešine, da so pokazali za teoretični del pouka še večje zanimanje. Sicer so po tej plati dobili tudi več znanja. Na splošno pa bi lahko bila zavest naših rezervnih starešin boljša in bi lahko tudi več individualno delali na področju vojaške vzgoje. Danes imamo še dosti rezervnih starešin, ki še vedno niso naročeni na Našo obrambo. Občinski odbor razpolaga s precejšnjim številom strokovnih knjig iz vojaškega področja. Žal se naši starešine vse premalo zanimajo zanje in ne koristijo tega, kar jim je dano na razpolago. Enako je z bogato knjižnico ljubljanske garnizije. Po besedah maršala Tita — da ne bi smela biti nobena razlika med aktivnimi in rezervnimi starešinami, je to odvisno tudi od nas samih!«

In kaj se je godilo na terenu ...



Na pohodu

Na pohodu, ki je še najbolj pomemben, se je izkazalo za zelo dobrodošlo topografsko znanje, ravnanje z busolo in hoja po karti. V »neznanim svetu« se lahko kaj hitro izgubiš in prideš v »sovražnikovo zasedo«, pa čeprav v gostilno, ki se na srečo več ne programira na vsej trasi.



Pri reševanju taktične naloge

Uspeh v reševanju taktične naloge je bil v celoti relativno dober. Pri vseh starešinah se je poznalo, da so bili preveč sigurni v material, ki se je na seminarju posredoval. Ta »vodilni«, več let trajajoči sistem bo treba spremeniti, da bi bili rezervni starešine bolj samostojni pri rešitvah svojih nalog. Tudi povezava naloge »na pravi teren« bi imela več uspeha.



Pri reševanju topografske naloge

Topografsko znanje je bilo pri starejših oficirjih nadpovprečno. Najboljši so bili pešadijci, mornarji in vezisti, gotovo pa tisti, ki so nedolgo tega končali šolo za rezervne oficirje. Prav bi bilo, če bi obstajale nove karte z novimi topografskimi znaki. S temi kartami bi rezervni starešine lahko tudi sami vadili topografijo na vikendih in terenih, ki jih večkrat obiskujejo v prostem času. Dobro namreč vemo, da sta povsod na terenu urbanizacija in razvoj komunikacij zadnja leta marsikatero pokrajino popolnoma spremenila. Da bi bila stara karta še bolj nepregledna, imamo zgrajenih dosti novih poti in cest.



Na strelni črti

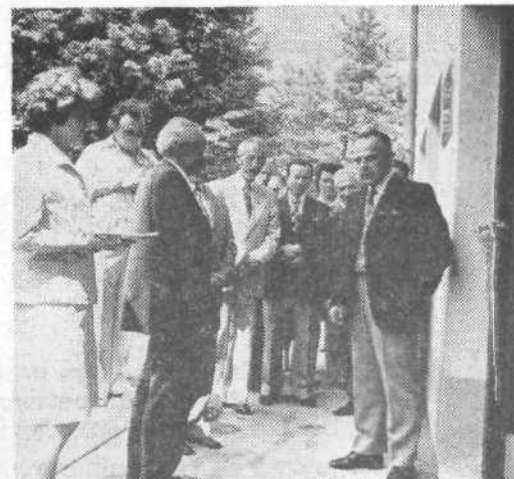
Strelišče je bilo zelo dobro organizirano, saj je lahko v eni uri streljalo kar po 106 starešin. Rezervni starešine se zelo zavzemajo za večkratno streljanje na leto. Če so že prejšnja leta zmanjkala sredstva za municijo, bo pač treba v naslednjih letih predvideti več. Tako bi bil naš starešinski kader v streljanju bolj izurjen kot je bil do sedaj.

Ob dnevu borca odprt dispanzer za borce NOV

Borci za borce

V okviru bolnišnice dr. Petra Deržaja, Kliničnega centra v Šiški, so v prenovljeni zgradbi, ki je doslej služila kot lekarna in upravni prostori, odprli prvi dispanzer za borce NOV. Zgradbo je v celoti adaptiralo Gradbeno podjetje Megrad.

Po kulturnem programu na ploščadi pred to zgradbo — v počastitev dneva borca — je dispanzer svečano odprl predsednik mestnega odbora ZB generalpolkovnik in narodni heroj Rado Pehaček in ga predal v upravljanje dr. Bogdanu Dolencu.



Dr. Dolenc je generalu Pehačku, ki je poseval teso očetovsko skrb, da je prišlo do realizacije tega dispanzerja pri tej slovesnosti obljubil, da se bo v dispanzerju vsak borec počutil dobro in da bo za svoje tegobe našel razumevanje ter skrbno zdravniško nego.

Zdravstveno skrb borcem v NOV je nudila partizanska saniteta, iz katere smo v tistih težkih razmerah dobili velike zdravnike in medicinske sestre. Po vojni, še mladi borci niso čutili potrebe po posebnem zdravstvenem varstvu. Pozneje, čez leta, je razen nujnih posledic strahotne vojne prišla še starost, tako da so se čutile vse večje potrebe po ustanovitvi posebnih ambulant za borce. Prvi zameetek je bila Emona, ki je nudila zdravstvene usluge spomeničarjem, kasneje pa se ji je pridružilo še večje število ambulant za splošno zdravstveno varstvo. Zadnja leta smo dobili v Ljubljani 5 in v sami regiji 13 ambulant za 20 tisoč borcev, ki še živijo na tem področju Slovenije.

Zataknilo pa se je pri pošiljanju borcev na nujne specialistične preglede, saj je ta pot danes vse preveč utrujajoča za postarane borca. Pojavila se je potreba po dispanzerju, ki bi nudil vse potrebne zdravstvene usluge in specialistične preglede v eni sami hiši.

In to, kar bi moralo biti že zdavnaj storjeno, danes imamo!

Posebne zasluge pri ustanovitvi in realizaciji tega dispanzerja ima vsekakor Klinični center z zelo razumevajočim direktorjem Zdravkom Krvinom, Komite za borce, mestni odbor ZB, občinski odbor ZB Ljubljana-Šiška, ki je že takoj v začetku postavil pravi način zdravstvene zaščite, in neutrudljivi doktor Bogdan Dolenc.



Dispanzer ima 4 kompletne ordinacije in laboratorije.

Ko Je maršal Tito ob 30. obletnici pohoda slavne 14. divizije na Štajersko sprejel v delegaciji med ostalimi preživelimi borci tudi nekdanjo partizansko bolničarko, danes znano rentgenologinjo dr. Lilijano Petrič-Cerin je nanesel pogovor tudi na vprašanja, kaj bi morali še storiti za borce. Takrat mu je dr. Petričeva povedala, da je za borce premajhna skrb, da zdravstvo za borce ni urejeno, čakalna doba je predolga, ambulante so prenapolnjene, zdravstveno stanje borcev pa je glede na ne preveliko starost slabo. Na to pripomba ji je maršal Tito rekel, da je treba to vprašanje takoj rešiti, saj je Jugoslavija danes dosti bogata in so borci to zaslužili. Kaj bo rekla naša mladina, če bomo slabo skrbeli za naše borce, je zaključil maršal Tito.

Pripomba dr. Petričeve maršalu Titu je padla na plodna tla. Danes imamo dispanzer odprt in kot pravi dr. Dolenc — »ko bo vsa organizacija dela in zdravstveno osebje popolno, bomo borce naše ljubljanske regije obvestili o urniku dela v vseh štirih ambulantah!«

Takšna organizirana skrb za našega borca ima tudi političen pomen in vzbuja zaupanje nas vseh ter s tem krepi tudi našo ljudsko obrambo. **Mario L. Vilhar**

ŠOLA IN OBRAMBNA VZGOJA

Občinski odbor ZRVS Ljubljana-Šiška je proti koncu šolskega leta organiziral posvet med upravami vseh osnovnih šol z območja občine, mladinsko organizacijo na šoli, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, odbori osnovnih organizacij ZRVS, JLA, ZZB NOV ter predstavniki drugih družbenih struktur z namenom obravnavati vprašanje: »Pomoč šolam pri izvajanju šolskega in izvenšolskega obrambnega pouka«.

Posvet prihaja v trenutku, ko se je začel izvajati na šolah program obrambne vzgoje, sprejet in odobren od Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SRS, in ki pomeni začetek organiziranega obrambnega osveščanja mladine v osnovnih šolah. Ker pa vsebina tega programa ni preprosta, temveč vsebuje nekatere zgodovinske elemente in pojmovanja o vojnah, elemente splošne vojaške izobrazbe, je predstavnik občinskega odbora ZRVS v uvodni besedi poudaril pomen posveta in naštel konkretno vlogo nekaterih družbenih dejavnikov pri tej tako pomembni nalogi kot je obramba in družbena samozашčita.

Kot osnova za to akcijo — posvet je bil dokument o »Idejnih programskih temeljih mladim za udeležbo v SLO in družbeni samozашčiti«, — ki sta jo sprejela CK ZKJ in predsedstvo SFRJ v letu 1974, v katerem so nakazane smernice za koordinirano delovanje družbe na tem področju z namenom, da si vsak mladi človek pridobi najnujnejše znanje, ki mu je potrebno za udeležbo v obrambi in zaščiti domovine.

Na posvetu je bilo ugotovljeno, da bodo aktivni rezervni vojaški starešini na šolah posebno koristni pri organiziranju in izvajanju obrambnovzgojnih oblik pouka šolske mladine. Zato je bil sprejet sklep, da se aktivni RVS na vseh šolah kjer še ne obstajajo, čim prej ustanovijo in da bi bili že z začetkom novega šolskega leta vključeni v neposredno aktivnost. Obenem so bile našete in sprejete naloge teh aktivov, upoštevajoč potrebe šol po obrambi in zaščiti ter razvijanju varnostne kulture pri mladih rodovih.

Osnovna šola »Zvonka Runka« je že takoj po posvetu ustanovila ta aktiv, upoštevajoč pomoč krajevne organizacije ZRVS »Hinko Smrekar«. Lep primer za aktivnost ostalim šolam na območju naše občine.

Na posvetu so bila obravnavana tudi druga pomembna vprašanja kot so sistematično delo naših šol na propagiranju vojaškega poklica med mladinci, upoštevajoč pri tem širši družbeni značaj te naloge ter možnost, ki jo ima prosvetno-pedagoški kader na tem področju. Poudarjena je bila vloga znanosti in psihologije v izbiri življenjskega poklica mladih oziroma pri vprašanju »KAJ BOM, KO ODRASTEM«.

Obravnavane in nakazane so bile razne možnosti pri organiziranju športnih in obrambnih dnevov šol posebno pri organizaciji in izvajanju orientacijskih in drugih pohodov. Pri tem je bila poudarjena vloga rezervnih vojaških starešin, vojašnic, ZZB NOV ter dru-

gih društev, zanimivih za ljudsko obrambo, ter vloga vključevanja šolske mladine v mladinske pohodne enote in orientacijske pohode, ki jih vsako leto organizira ZRVS. Kot primer se lahko pohvali letošnja udeležba 40 mladincev in mladink iz osnovne šole Riharda Jakopiča na orientacijskem pohodu osnovne organizacije ZRVS Zg. Šiška — I.

Na koncu posveta je bila v kratkem poudarjena vloga in dolžnost ter pravice vseh

družbenih faktorjev, združenih v socialistični zvezi delovnega ljudstva ter njihovo medsebojno sodelovanje pri pomoči šolam. Šolska vodstva so pozdravila akcijo posveta zavedajoč se, da je varnost pred agresijo na neko deželo toliko manjša, kolikor večja je pripravljenost in sposobnost njene družbe in da je pri nas obramba in zaščita pridobitev revolucije in za nemoten socialistični razvoj najgloblji interes mladega rodu. **Ivan Mesarič**

Zgleden primer sodelovanja med JLA in mladino

Vojašnica brez ograje

Kadar pišemo o sodelovanju med jugoslovansko ljudsko armado in mladino, te zapise navadno opremimo s fotografijami pionirjev, ki se pogovarjajo z vojniki, otrok ob orožju ali kaj podobnega. Morda smo ob teh priložnostih kar nekoliko preveč površni, ne potrudimo se vedno dovolj, da bi poiskali tiste prave, vse-

binske primere sodelovanja med tema pomembnima členoma naše družbe, ki sta že v svojem bistvu postavljena na skupni imenovalec. No, in če že brskamo za tovrstnimi temami, potem verjetno daleč naokrog ne bomo našli boljšega gradiva kot v vojašnici »Boris Kidrič« v Ljubljani.



Mlade vojake je na svečani zaobljubi pozdravil tudi mladi pionir...

Ko se mladeniči v sivozelenih uniformah skupaj z vrstniki v civilu sestavljali programe sodelovanja, se niso ustavili le pri obiskih vojašnic, skupnih proslavah ali drugih klasičnih oblikah. To plat so namreč, če smo odkriti, dodobra vzgojili že davno tega. Tako lahko, na primer, na slovesnostih v šentviški kasarni redno srečujemo mlade iz bližnje gimnazije, srednje ekonomske šole, iz Litostroja, Dekorativne, Rašice in drugih delovnih organizacij. Prav tako niso nikoli v zadregi, kadar je treba popestriti kulturni ali sestaviti program športnih tekmovanj. Zgovoren primer je bila proslava dneva mladosti, ki so jo pomagali pripravljati dijaki in dijakinje srednje ekonomske šole, ali pa svečana zaobljuba mladim vojakov, ki so jo podali 16. junija... Pripravljajo pa seveda tudi skupne pohode, srečanja in, če že hočete, tudi plese...

Dobro, rekli smo torej, da so gojenci in vojaki iz enote Ivana Torlaka to plat sodelovanja vedno tkali s posebno skrbnostjo in tudi uspehi. Pred nedavnim pa so storili še korak naprej: skupaj z vodstvom šentviške gimnazije so pripravili ciklus predavanj v okviru predmeta »Obramba in zaščita«, ki je imel dve posebnosti: prva je bila ta, da so se dijaki in dijakinje temeljito seznanili s skrivnostmi orožja in vojaške tehnike praktično, brez teoretiziranja ali skiciranja na tablo; druga posebnost pa so bili sami predavatelji. Za kate-der so namreč stopili gojenci šole za rezervne oficirje, ki deluje v okviru enote Ivana Tor-

laka v Šentvidu. Imeli so lepo priložnost, da se iz učencev prelevijo v predavatelje, ki bodo že čez nekaj mesecev stopili pred svojo enoto s težko in odgovorno nalogo — posredovati pridobljeno znanje vojakom...

V gimnaziji Šentvid so s to, drugo akcijo (prva je bila nadvse uspela »obrambni dan«), dokazali, da obrambna vzgoja ni nujno le suhoparna beseda z (vse prevečkrat) suhoparno vsebino. Seveda pa brez izrednega razumevanja starešin šentviške vojašnice tudi ne bi šlo...

»Moram reči, da smo zadovoljni z uspehom tega našega poskusa«, je povedal ravnatelj gimnazije Srečko Božnar. »Ne samo, da le-ta pomeni nov korak na poti sodelovanja z vojašnico Borisa Kidriča, zadovoljni smo tudi s pedagoško platjo tega tečaja. Gojenci šole za rezervne oficirje so se namreč zelo uspešno vključili v delo, ne nazadnje pa so vnesli tudi precej svežine v naše učilnice, o čemer najboljše nazorno pričča sam odziv dijakov. Ta in pa ostale akcije, ki smo jih že izvedli skupaj z JLA, so nedvomno precej pripomogle k odločitvam treh ali celo štirih naših maturantov, ki se bodo vpisali na oddelek za narodno obrambo na FSPN.« **Zlatko Šetine**